

Plan van aanpak PRT Overijssel 2024

De 3 opgaven:

Asielopvang

Opvang voor Oekraïense ontheemden

Huisvesting statushouders

Maart 2024

Inleiding

Aan de PRT Overijssel overleggen de gemeenten, het COA, de rijksoverheid en de provincie met elkaar over de invulling en realisatie van asielopvang onder voorzitterschap van de commissaris van de Koning als rijksorgaan. Daarnaast vindt er afstemming plaats over de invulling en realisatie van opvang van Oekraïense ontheemden en de huisvesting van statushouders.

In dit werkplan geven we aan op welke manier de Provincie Overijssel, gemeenten, COA en rijksoverheid komen tot de invulling van deze opgaven, welke taken en verantwoordelijkheden ieder heeft en op welke wijze we samenwerken om te komen tot een provinciaal plan in 2024.

Voorafgaand

Sinds het uitbreken van de oorlog in Oekraïne wordt er binnen regio's samengewerkt onder coördinatie van de veiligheidsregio's. In zowel Twente als IJsselland is de regionale coördinatie van asielopvang en huisvesting statushouders hieraan toegevoegd. Deze regionale coördinatie van de veiligheidsregio's, onder de paraplu van beide regionale regietafels, wordt overgenomen door de gemeenten Deventer en Wierden.

Op de PRT van 22 december 2023 is een afsprakenkader vastgesteld waarin in de breedte wordt ingegaan op de rol- en taakverdeling van deze drie opgaven en de rol van de samenwerkingsverbanden in de regio's IJsselland en Twente.

De Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (Spreidingswet), de Tijdelijke Wet opvang Oekraïense ontheemden (planning halverwege 2024, vervangt hiermee de tijdelijk in werking gestelde noodwettelijke artikelen 2c en 4 Wet verplaatsing bevolkingen) en de Huisvestingswet geven de wettelijke basis voor de drie opgaven asielopvang, opvang Oekraïense ontheemden en huisvesting statushouders.

De Overijsselse opgave

Asielopgave

Met ingang van 1 februari 2024 is de spreidingswet van kracht. De wet geeft gemeenten een expliciete wettelijke taak om asielopvangvoorzieningen mogelijk te maken. Gemeenten zijn vanaf die datum aanspreekbaar op de asielopgaven die aan hen is toebedeeld.

De landelijke opgave is vastgesteld op 96.000 asielopvangplekken per 1 januari 2025¹. Deze opvangplekken worden verdeeld over de gemeenten op basis van het inwoneraantal en de sociaaleconomische score van een gemeente. De opgave voor de gemeenten in Overijssel is vastgesteld op 6.325 plekken.

IJsselland			Twente		
Gemeente	Asielopvang plekken	Waarvan geschikt t.b.v. de opvang van amv's	Gemeente	Asielopvang plekken	Waarvan geschikt t.b.v. de opvang van amv's
Dalfsen	188	16	Almelo	323	27
Deventer	529	45	Borne	148	13
Hardenberg	355	30	Dinkelland	172	15
Kampen	308	26	Enschede	638	54
Olst-Wijhe	112	9	Haaksbergen	143	12
Ommen	112	10	Hellendoorn	215	18
Raalte	233	20	Hengelo	415	35
Staphorst	112	10	Hof v Twente	209	18
Steenwijkerland	245	21	Losser	130	11
Zwartewaterland	139	12	Oldenzaal	175	15
Zwolle	717	61	Rijssen-Holten	230	19
Totaal IJsselland	3050	260	Tubbergen	137	12
			Twenterand	183	16
			Wierden	157	13
				3275	278
Totale opgave Overijssel 6.325 waarvan 538 plekken geschikt t.b.v. de opvang van amv's.					

¹ Bron: [Asielopgave spreidingswet](#)

Opvang Oekraïense ontheemden

De huidige landelijke capaciteitsbehoefte voor de opvang van Oekraïense ontheemden is 97.000 opvangplekken vóór 1 februari 2024. Met de verdeelsleutel zoals die met de veiligheidsregio's overeen is gekomen, komt dit uit op een opgave voor Overijssel van 7.882 opvangplekken vóór 1 februari 2024².

IJselland		Twente	
Gemeente	Opgave	Gemeente	Opgave
Dalfsen	288	Almelo	450
Deventer	520	Borne	149
Hardenberg	572	Dinkelland	163
Kampen	359	Enschede	980
Olst-Wijhe	192	Haaksbergen	149
Ommen	264	Hellendoorn	220
Raalte	328	Hengelo	500
Staphorst	212	Hof v. Twente	216
Steenwijkerland	480	Losser	142
Zwartewaterland	176	Oldenzaal	194
Zwolle	607	Rijssen-Holten	234
Totaal IJselland	3998	Tubbergen	130
		Twenterand	206
		Wierden	151
		Totaal Twente	3884
Totale opgave opvang Oekraïense ontheemden Overijssel: 7.882			

Huisvesting statushouders

Halfjaarlijks wordt door de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid een taakstelling per gemeente vastgesteld. Het COA verzorgt de koppelingen van statushouders aan gemeenten.

De taakstelling voor de eerste helft 2024 is landelijk vastgesteld op 18.750 statushouders³. De gemeenten in Overijssel hebben gezamenlijk een taakstelling van 1.249 voor de eerste helft van 2024. Daarnaast is er een achterstand van 2023 die mee wordt genomen in de taakstelling van de eerste helft voor 2024. Inclusief deze achterstand bedraagt de opgave voor de eerste helft 2024 voor de Overijsselse gemeente 1693.

IJselland			Twente		
Gemeente	2024-I	2024-I incl. voor/achter	Gemeente	2024-I	2024-I incl. voor/achter
Dalfsen	31	40	Almelo	78	130
Deventer	108	95	Borne	26	13
Hardenberg	66	111	Dinkelland	28	51
Kampen	59	106	Enschede	169	184
Olst-Wijhe	20	31	Haaksbergen	26	38
Ommen	20	10	Hellendoorn	38	57
Raalte	41	70	Hengelo	86	124
Staphorst	19	0	Hof v. Twente	37	63
Steenwijkerland	48	88	Losser	25	23
Zwartewaterland	25	27	Oldenzaal	34	11
Zwolle	139	188	Rijssen-Holten	41	69
Totaal IJselland	576	766	Tubbergen	23	65
			Twenterand	36	55
			Wierden	26	44
			Totaal Twente	673	927
Totaal Overijssel 2024-I incl. voor/achterstand: 1693					

² Bron: [Opvangopgave Oekraïne](#)

³ Bron: [Taakstelling 2024-I](#)

Taken en verantwoordelijkheden

PRT en rol CdK als voorzitter

De provinciale bestuurlijke afstemming met betrekking tot de verdeling en realisatie van gevraagde opvangplekken voor asielzoekers en Oekraïense vluchtelingen en de huisvesting van statushouders binnen de provinciegrenzen vindt plaats aan de Provinciale Regietafel onder voorzitterschap van de commissaris van de Koning in zijn rol als rijksorgaan. De PRT's rapporteren aan de LRT over de voortgang van de realisatie van de gevraagde opgaven. De PRT verzorgt in dit kader de provinciale monitoring, en maakt hierbij gebruik van gegevens aangeleverd door het COA (Centraal Orgaan opvang Asielzoekers) en de toezichthouder huisvestingstatushouders (provincie) en de (samenwerkingsverbanden van) gemeenten. De commissaris van de Koning is verantwoordelijk voor het aanleveren van een verslag aan de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over de invulling van de asielopgave in Overijssel uiterlijk 1 november 2024.

Gedeputeerde Staten en rol Gedeputeerde Wonen/toezicht

Gedeputeerde Staten nemen deel aan de PRT in de rol van toezichthouder op wettelijke taken die gemeenten hebben bij het huisvesten van statushouders en als bevoegd gezag ten aanzien van geldende wet- en regelgeving, zoals de Wet natuurbescherming. Daarnaast kan Gedeputeerde Staten gemeenten informeren en ondersteunen op het vlak van ruimtelijke ordening, woonbeleid en planologie. Daarmee zijn gedeputeerde Staten een belangrijke gesprekspartner aan de PRT's omdat opvang en huisvesting onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden.

Halfjaarlijks wordt door de staatssecretaris een taakstelling Huisvesting Statushouders per gemeente vastgesteld. Op basis van de Huisvestingswet is het de wettelijke taak van gemeenten om elk halfjaar de taakstelling te realiseren. Het is aan de gedeputeerde Wonen/toezicht om toezicht te houden op de voortgang van gemeenten bij het huisvesten van statushouders, daarbij wordt gebruik gemaakt van het provinciaal toezichtkader interbestuurlijk toezicht Overijssel.

Gemeenten

Gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor het realiseren van de opgaven die aan hen zijn toegewezen op het gebied van asielopvang, opvang van Oekraïense ontheemden en de huisvesting van statushouders. Het college van een gemeente draagt zorg voor het ter beschikking stellen van een locatie of accommodatie en de verlening van de noodzakelijke gemeentelijke vergunningen door het college. De gemeenteraad van een gemeente draagt zorg voor aanpassing van het bestemmingsplan of de verordening als dit noodzakelijk is voor ingebruikneming van de opvangvoorziening.

Het is van belang dat de ambtelijke ondersteuning in de gemeenten voldoende is geborgd inclusief ruimte om een regionale bijdrage te kunnen leveren.

Regionale regietafel (RRT)

De regionale regietafels in IJsselland en Twente voeren bestuurlijke regie op de realisatie van de regionale opgaven op het gebied van opvang voor Oekraïense ontheemden, asielopvang en de huisvesting van statushouders. Aan de regionale regietafels worden regionale plannen van aanpak gemaakt t.a.v. de invulling van de drie opgaven op het gebied van opvang voor Oekraïense ontheemden, asielopvang en de huisvesting van statushouders waarbij gemeenten de mogelijkheid hebben om gezamenlijk te komen tot een uitruil van opgaven.

Regionaal samenwerkingsverband

Het regionaal samenwerkingsverband voert haar coördinerende taken uit onder de paraplu van de regionale regietafel. De regionale coördinatie heeft als doel het ondersteunen van de gemeenten, individueel en gezamenlijk, om de ambitie van de regio's op het terrein van de drie opgaven te realiseren.

De regionale taken hierbij zijn:

1. Plan van aanpak opstellen t.a.v. de invulling van de opgaven.
2. Verzamelen, verspreiden en vertalen van belangrijke informatie van landelijk (het Rijk, andere regio's), regionaal en lokaal voor sturing, inbreng kennis en advies.
3. Faciliteren dat gemeenten en partners kennis delen, ervaringen en best practices uitwisselen
4. Waar nodig beleidsuitvoering afstemmen en een regionale lijn voorstellen en aanjagen.
5. Besluitvorming op bestuurlijke dilemma's voorbereiden.
6. Inventariseren van en overleggen/onderhandelen met (boven)regionale netwerkpartners.

7. Samen met partners zorgen dat maatschappelijke initiatieven zo goed mogelijk ondersteund worden om zo bij te dragen aan het bevorderen en behouden van draagvlak in onze samenleving.
8. Communicatie binnen het programma, met colleges en gemeenteraden én met de samenleving van Overijssel ondersteunen.
9. Waar nodig verbinding zoeken met andere regionale opgaven.
10. Vooruitkijken, nieuwe thema's signaleren.
11. Verbinding houden met de organisatie van crisisnoodopvang indien noodzakelijk.
12. Doelgroepen betrekken waar mogelijk.

Daarnaast heeft iedere regio een samenwerkingsverband voor het bovenregionaal (ver)plaatsen van Oekraïense ontheemden naar een Gemeentelijke opvanglocatie; het Regionale Coördinatie en Vluchtelingen Spreiding (RCVS). Bovenstaande regionale taken zijn afgestemd aan de regionale regietafels.

Veiligheidsregio's

De veiligheidsregio's gaan terug naar de reguliere rol in crisisstructuur- en beheersing. Zij zijn inzetbaar voor het vluchtelingenvraagstuk:

- Als sprake is van crisisnoodopvang (= opvang in sporthallen voor in beginsel maximaal 72 uur) hebben de veiligheidsregio's een coördinerende rol. Dit zal altijd in overleg gaan met de regionale regietafels, en ook de Commissaris van de Koning wordt hierover geïnformeerd als voorzitter van de PRT;
- Als de minister van J&V (in afstemming met andere betrokken ministers) de nationale crisisstructuur activeert.

COA

Het COA is verantwoordelijk voor het bieden van materiële en immateriële opvang aan asielzoekers, zoals die is geregeld in de Wet COA. Daarnaast zijn zij verantwoordelijk voor het plaatsen van asielzoekers in een opvangvoorziening en het uitvoeren van werkzaamheden die de uitstroom van statushouders naar gemeenten met zich meebrengen. Deze taken voeren zij uit in nauwe samenwerking met gemeenten.

Concrete taakverdeling PRT

In onderstaande tabellen staan taken die vallen onder de PRT nader uitgewerkt.

<i>Taken PRT</i>	
Taak	(Bestuurlijk) verantwoordelijke PRT
Vorbereiding en verslaglegging van de PRT	Voorzitter PRT
Maandelijks cijfermatig inzicht geven in de realisatie van de opgaven van de gemeenten op opvang en huisvesting aan de PRT	Voorzitters regionale regietafels i.s.m. samenwerkingsverband
Monitoring van het Plan van Aanpak: overleg over achterblijven; eventueel aanpassen van het plan naar aanleiding van de uitkomsten van het overleg	Voorzitter PRT i.s.m. voorzitters regionale regietafels
Terugkoppeling richting LRT/staatssecretaris over provinciaal plan en realisatie	Voorzitter PRT
Informerende LRT over relevante uitkomsten en signaleren van knelpunten op het terrein van opvang en huisvesting inclusief aanpalende terreinen op het gebied van zorg, onderwijs of participatie/integratie	Voorzitter PRT Gedeputeerde Wonen en (indien nodig) andere verantwoordelijke gedeputeerden
Bestuurlijke afstemming over de invulling van de opvangopgaven en realisatie in regio's	Regionale regietafels

Plan van aanpak op fluctuaties (groei en krimp aantal asielzoekers)	Regionale regietafels
Vorbereiding en opstellen provinciaal plan	Voorzitter PRT
Terugkoppeling aan LRT over realisatie	Voorzitter PRT
Monitoring realisatie huisvesting statushouders	Gedeputeerde Wonen/toezicht
Overleg over (achterblijven) realisatie huisvesting statushouders	Gedeputeerde Wonen/toezicht
Signaleren van knelpunten op het terrein van inburgering, zorg en onderwijs, arbeidsmarkt indien relevant voor het realiseren van opvang en huisvesting (en deze adresseren bij de juiste gremia)	Regionale regietafels en PRT
Overleg en afspraken over het uitruilen van opgaves	Regionale regietafels

Planning voor provinciaal plan

Vanuit de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (Spreidingswet) en de tijdelijk in werking gestelde noodwettelijke artikelen 2c en 4 Wet verplaatsing bevolkingen (deze wet wordt vervangen door de Tijdelijke Wet opvang Oekraïense ontheemden, planning halverwege 2024) hebben gemeenten een wettelijke opgave voor asielopvang en de opvang van Oekraïense ontheemden.

De provinciale bestuurlijke afstemming met betrekking tot de verdeling en realisatie van gevraagde opvangplekken voor asielzoekers en Oekraïense vluchtelingen en de huisvesting van statushouders binnen de provinciegrenzen vindt plaats aan de Provinciale Regietafel onder voorzitterschap van de commissaris van de Koning in zijn rol als rijksorgaan. Om deze bestuurlijke afstemming zorgvuldig te laten verlopen, is er een planning opgesteld.

Vanuit de spreidingswet dient de commissaris van de Koning in zijn rol als rijksorgaan uiterlijk 1 november 2024 een verslag op te leveren aan de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over de invulling van de asielopgave in Overijssel. De bewindspersoon stelt uiteindelijk een verdeelbesluit vast. Wanneer het niet lukt om gezamenlijk de eigen provinciale asielopgave in te vullen, dan kan de staatssecretaris zelf gemeenten aanwijzen, en daarmee verplichten, om asielzoekers op te gaan vangen. Na 2 jaar start deze cyclus opnieuw.

Vanuit de tijdelijk in werking gestelde noodwettelijke artikelen 2c en 4 Wet verplaatsing bevolkingen hebben gemeenten een opgave om 97.000 opvangplekken voor Oekraïense ontheemden te realiseren vóór 1 februari 2024. Deze opgave is (nog) niet gerealiseerd maar omdat het mogelijk maken van opvang voor Oekraïense ontheemden samenhang heeft met het mogelijk maken van asielopvang, wordt eenzelfde planning gehanteerd. Het toezicht op de voortgang van gemeenten bij het huisvesten van statushouders waarbij wordt gebruik gemaakt van het provinciaal toezichtkader interbestuurlijk toezicht Overijssel ligt bij Gedeputeerde Staten in de persoon van de gedeputeerde wonen/toezicht en is daarom niet meegenomen in de planning van de PRT.

Planning PRT 2024					
Kwartaal	Asielopgaven	Verantwoordelijk	Opvang Oekraïense ontheemden	Verantwoordelijk	PRT
1	1 februari: start 2-jaarlijkse cyclus spreidingswet en bekendmaking asielopgaven per gemeente. Regionale afstemming over invulling asielopgaven.	Gemeenten RRT en gemeenten	Regionale afstemming over invulling opgaven OEK.	RRT en gemeenten	4 mrt. '24

2	Regionale afstemming over invulling asielopgaven. Eind Q2 is invulling regionaal plan in potlood gereed (m.u.v. eventuele lokale besluitvorming)	RRT en gemeenten RRT en gemeenten	Regionale afstemming over invulling opgaven OEK. Eind Q2 is invulling regionaal plan in potlood gereed (m.u.v. eventuele lokale besluitvorming)	RRT en gemeenten RRT en gemeenten	7 juni '24
3	Uiterlijk 1 september lokale besluitvorming over asielopvang, zowel aantal plekken als locatiekeuze. 1 september definitief regionaal plan asielopvang/OEK, zowel aantal plekken als locatiekeuze.	Gemeenten RRT en gemeenten	Uiterlijk 1 september lokale besluitvorming over opvang OEK, zowel aantal plekken als locatiekeuze. 1 september definitief regionaal plan asielopvang/OEK, zowel aantal plekken als locatiekeuze.	Gemeenten RRT en gemeenten	20 sept. '24
4	Oktober: Opstellen provinciaal plan Opstellen verslag CdK Uiterlijk 1 november verslag CdK aanleveren bij staatssecretaris	CdK CdK CdK			13 dec. '24

Verbinding LRT – PRT's – Regionale tafels

LRT – PRT

- MT-lid vertegenwoordiging vanuit het rijk bij de PRT's.
- Accounthouders vanuit het rijk gekoppeld aan de PRT's voor beantwoording van (praktische) vragen en signaleren knelpunten richting rijk.
- Na iedere LRT volgt een terugkoppeling van de LRT aan de PRT door het secretariaat LRT van de belangrijkste beslissingen zodat alle partijen een eenduidige terugkoppeling ontvangen.
- Verslagen van de PRT's worden ook gedeeld met het LRT-secretariaat.
- Periodiek overleg tussen secretarissen PRT en secretaris LRT.
- Periodiek delen van prognoses en feitelijke ontwikkelingen in de instroom en doorstroom van asielzoekers, en een inschatting van de gevolgen voor de opvangbehoefte.

PRT – Regionale regietafels

- De PRT-secretaris verzorgt een terugkoppeling, in de vorm van een concept-verslag, na iedere PRT die gebruikt kan worden voor de terugkoppeling aan de regionale tafels.
- PRT-secretaris zit aan bij de regionale tafels.
- Verslagen van de Regionale tafels worden gedeeld met de PRT-secretaris
- Periodiek overleg tussen PRT-secretaris en de programmamanagers van beide samenwerkingsverbanden
- Periodiek (maandelijks) delen van prognoses en feitelijke ontwikkelingen in de instroom en doorstroom van asielzoekers, en een inschatting van de gevolgen voor de opvangbehoefte.

Inrichting en samenstelling Provinciale regietafel (PRT) Overijssel

In Overijssel zijn er naast de PRT twee regionale regietafels. Aan deze regionale regietafels maken de bestuurlijk vertegenwoordigers van de gemeenten afspraken over de realisatie van de opgaven op het gebied van asielopvang, opvang voor Oekraïense ontheemden en huisvesting statushouders. De voorzitters van deze regionale regietafels nemen namens hun regio deel aan de PRT.

In 2024 wil de PRT Overijssel verder invulling geven aan de inrichting van themagroepen. Dit is gelegen in het uitgangspunt dat naast de kwantitatieve invulling van de opgaven het van groot belang is om de kwaliteit van de opvang en de aanpalende terreinen te verbeteren en te borgen. Deze themagroepen gaan aan de slag met vraagstukken die aanpalend zijn aan de opgaven zoals zorg, onderwijs, participatie, werken en wonen. Het doel van deze themagroepen is het adresseren van landelijke, regionale en lokale vraagstukken en hier waar nodig de PRT in te adviseren. Deze themagroepen kunnen, afhankelijk van het thema, bestaan uit ambtelijk vertegenwoordigers van de provincie, gemeenten en de rijksoverheid, het COA en samenwerkingspartners. Dit sluit aan bij de thematische werkwijze die ingericht is in de regio's en die we willen verbreden.

Samenstelling PRT Overijssel:

- Commissaris van de Koning als rijksorgaan, dhr. Heidema
- Voorzitter regionale regietafel IJsselland, wethouder de Jong
- Voorzitter regionale regietafel Twente, burgemeester Broekhuizen
- Lid tijdelijke commissie asiel en migratie VNG, burgemeester de Rouwe
- Gedeputeerde wonen, mw. Grijsen
- Vertegenwoordiger College van Bestuur COA, dhr. Kapteijns
- Ambtelijk vertegenwoordiger rijksoverheid, mw. De Geus

De PRT wordt ambtelijk ondersteund door een ambtelijk secretaris van het kabinet van de CdK en ambtelijke ondersteuning van de regionale regietafels, rijksoverheid en COA. Er is vanuit de rijksoverheid financiering beschikbaar om de ondersteuning van de PRT te realiseren.